

Lekcija 4

Jedna rasprava – različite perspektive

Učenici se osvrću na raspravu

<p>Ova tabela sažima informacije koje su nastavniku potrebne u svrhu planiranja i izvođenja časa.</p> <p>Razvijanje kompetencije odnosi se direktno na obrazovanje za demokratiju i ljudska prava.</p> <p>Cilj učenja pokazuje šta učenici znaju i razumiju.</p> <p>Zadatak (zadaci) koji se daju učenicima, uz metod, važni su sastavni dijelovi procesa učenja.</p> <p>Kontrolni popis materijala predstavlja pomoć u pripremi časa.</p> <p>Raspored vremena nastavniku omogućava okvirno planiranje vremena.</p>	
Razvijanje kompetencije	Analiziranje i ocjenjivanje zajedničkog iskustva.
Ishodi učenja	Mediji stvaraju našu percepciju stvarnosti. Pravila garantuju jednake mogućnosti ostvarivanja prava na slobodu.
Zadaci za učenike	Učenici upoređuju novinarske priče o raspravi. Učenici se osvrću na svoje iskustvo vođenja rasprave.
Materijali i sredstva	Novinarske priče koje su sastavili učenici. Nastavni materijali 9.1
Metod	Izlaganja. Razgovor.
Raspored vremena	1. Tri novinarska izvještaja i razgovor. 15 min.
	2. Osvrt: kako su pravila uticala na raspravu? 15 min.
	3. Izvještavanje. 10 min.

Informacije

Učenici se osvrću na lekciju iz dvije perspektive, one koja se odnosi na sadržaj i one koja se tiče sistema pravila. Učenike će možda zanimati jedna perspektiva više nego druga, pa se u skladu s tim može mijenjati i naglasak, kako bi se jednoj temi posvetilo više vremena.

Izvještavanje pruža učenicima mogućnost opšteg osvrta na jedinicu.

Učenici su pripremili informacije koje svakom učeniku daju mogućnost učešća tokom lekcije. Stoga nastavnik može i mora da učenicima obezvjedi mnogo vremena za govorenje. Njihovo istupanje može se događati tokom cijele lekcije (vidi osnovna pitanja za informacije koje daju učenici). Nastavnik vodi lekciju i daje samo svoje kratke iskaze u svrhu sažimanja i strukturisanja rasprave.

Opis lekcije

Objašnjavanje plana lekcije

Nastavnik predstavlja plan lekcije i naglašava njegovu podudarnost s osnovnim pitanjima iz učeničkog domaćeg zadatka. Ako se učenici slažu i nemaju predlog u smislu stavljanja naglaska na samo jednu konkretnu temu, nastavnik uvodi prvu fazu lekcije.

1. Tri novinarska izvještaja s raspravom

Nastavnik najavljuje da će tri tima reportera iznijeti svoje novinarske priče. Učenici imaju zadatak da slušaju i upoređuju, budući da novinari rade za različite vrste novina. Da bi mogli uporediti novinarske priče, učenici treba da budu spremni da prave bilješke. Nastavnik objašnjava zadatak crtanjem jednostavne tabele na tablu ili *flip chart* :

Novinarska priča	Br. 1	Br. 2	Br. 3
Jezik			
...			
...			
...			
Ocjena			

Nastavnik se poziva na priču navodeći samo broj, a učenicima ostavlja da je predstave. Jezik je jedna od karakteristika na osnovu koje se priče upoređuju, a učenici mogu slobodno da prave bilješke o onom što su primijetili. Ako im se više sviđa jedna vrsta izvještaja i novinarske priče, treba da navedu razloge zbog kojih je to tako.

Nastavnik treba da utvrdi da li učenici imaju još pitanja o svom zadatku, a potom daje riječ trima timovima reportera. Oni naizmjenično čitaju svoje novinarske priče, bez razgovora ili komentara između pojedinih priča.

Zatim učenici daju povratne informacije. Nastavnik sluša i podstiče učenike da objasne kriterijume kojima su se služili u svrhu upoređivanja i ocjenjivanja novinarskih priča.

Nastavnik sažima raspravu naglašavajući njen ključni vid: tri tima medijskih reportera bila su na istoj raspravi, ali slike koju su stvorili svojim čitaocima znatno se razlikuju. To pokazuje da mediji prenose stvarnost svima onima koji nijesu bili prisutni na nekom događaju. Prenoseći stvarnost, oni je konstruišu – birajući i naglašavajući neke elemente, a izbacujući ili posvećujući manje pažnje drugima. Nastavnik se može osvrnuti na odabrane pojedinosti iz novinarskih priča, ili na doprinose učenika u prilog nekoj tvrdnji (vidi nastavni materijal 9.1).

2. Osvrt: kako su pravila uticala na raspravu?

Nastavnik ponovo traži informacije od učenika. Slušaju i učenici i nastavnik. Neki komentari mogu biti prilično kritički (vremensko ograničenje je „nedemokratsko“, ne dopušta slobodno izražavanje), a neki učenici mogu podržati pravila.

Tokom rasprave, nastavnik može da zamoli kritičare da razmisle o tome šta bi se dogodilo da je vremensko ograničenje bilo ukinuto. Jasno im je da bi rasprava trajala duže, a budući da raspored vremena za ovu lekciju postavlja apsolutno ograničenje, u pravilima je uzeta u obzir stvarnost i pravedno se raspodijelilo raspoloživo vrijeme na sasvim male djelove. Govornici treba da komentarišu kako su se nosili s vremenskim ograničenjem: jesu li uspjeli da se fokusiraju na bitne stvari?

3. Izvještavanje

Ovdje učenici iznose neke uopštene povratne informacije.

Nastavnik, suočen s kritikama, ne bi trebalo da opravdava svoj rad niti da odbacuje kritičke primjedbe. Budući da su učenici imali velik udio u aktivnostima i odgovornosti, uspjesi i neuspjesi su njihovi, jednako kao i nastavnikovi. Ako učenici nijesu toga svjesni, nastavnik to treba da naglasi.

Ako su učenici uživali u raspravi, nastavnik može predložiti proširivanje u obliku debatnog kluba. Tu bi se moglo raspravljati o nekim pitanjima koja su učenici predložili. Debatni klubovi veoma su uobičajeni u zemljama engleskog govornog područja širom svijeta, kao i među nastavnicima engleskog kao stranog jezika. Internet nudi obilje odličnih materijala za nastavnike i učenike koje zanima vođenje debate.